

Eindelijk is het zover ...

De mondgezondheid van de Belgische patiënt is vandaag de dag zeker niet optimaal. Aandacht voor mondhygiëne is absoluut nodig voor het op peil houden van de mondgezondheid. Dit is in de eerste plaats een individuele aangelegenheid voor de patiënt, maar soms heeft die begeleiding nodig. Het vraagt een enorme investering in energie en menskracht om een gehele populatie een goede mondhygiëne aan te leren, ze te begeleiden in het bewaren van een goede en stabiele mondgezondheid en ondersteunende zorg te bieden voor patiënten die specifiek vatbaar zijn voor cariës en parodontitis. Voor deze preventieve gezondheidszorg doet men in verschillende van de België omringende landen beroep op een schare mondzorgverleners met verschillende opleidingen en bevoegdheden. Die kunnen deze diensten goedkoper leveren dan tandartsen. Volgens het Koninklijk Besluit 78 van 1963 mag in België enkel een tandarts handelingen in de mond van een patiënt uitvoeren. Er bestaat geen regelgeving, zoals bij artsen het geval is, die delegatie van welomschreven taken aan andere zorgverleners, bijvoorbeeld verpleegkundigen, toelaat. Dit maakt preventieve mondzorg niet alleen duurder dan

nodig, de balans tussen zorgvraag en zorgaanbod kan ook worden verstoord. De voor Vlaanderen zo typische solopraktijken en de ongunstige demografische situatie van de tandartsenpopulatie, maken dat tandartsen steeds minder tijd hebben voor routineuze preventieve taken die doorgaans minder urgent zijn dan de vele andere curatieve taken. Ondanks het herhaaldelijk aandringen van tandartsen op extra taken voor hun medewerkers ter ontlasting, werden eerdere voorstellen niet gehonoreerd.

Nu heeft de Vlaamse regering, op voorstel van de Vlaamse Minister van Onderwijs, groen licht gegeven voor een nieuwe professionele bacheloropleiding mondzorg. Momenteel kan enkel de opleiding tot tandartsassistent worden gevolgd via de publieke tewerkstellingsdienst in Vlaanderen, de VDAB. De nieuwe opleiding zal vanaf het academiejaar 2016-2017 worden aangeboden door de Arteveldehogeschool in Gent en de UC Leuven-Limburg. Het gaat om unieke opleidingen in België. Beide hogescholen zullen voor deze opleiding intensief samenwerken met de tandartsenopleidingen van respectievelijk de Universiteit Gent en de KULeuven en ook onderling zal er worden samengewerkt. Deze nieuwe opleiding 'bachelor in de mondzorg' zal studenten opleiden tot mondzorgassistent of mondhygiënist. Zij kunnen belangrijke ondersteuning bieden binnen de sector van tandartsen.

De opleiding komt gedeeltelijk tegemoet aan een toenemende vraag op het vlak van mondzorg. Er is meer aandacht onder patiënten voor mondhygiëne en de preventieve en curatieve zorgvraag stijgt sterk. Daardoor neemt de werkdruk voor tandartsen sterk toe. In tegenstelling tot de omringende landen, werken in België vele tandartsen 's avonds en op zaterdagen. Er wordt gesteld dat dit niet enkel voortkomt uit de werkdruk maar ook uit economische noodzaak. Het blijkt namelijk dat jonge afgestudeerde Belgische tandartsen uitwijken naar het buitenland

omwille van de gunstigere werktijden en een betere beloning, hoewel op elke informatiebeurs over werkgelegenheid wordt benadrukt dat er in België geen enkele tandarts werkloos is en steun trekt. Echter, alarmerende berichten over het afsterven op een tekort aan tandartsen moeten ook worden genuanceerd. De uitstroom van tandartsen is inderdaad groter dan het aantal nieuw afgestudeerde tandartsen in België, maar het aantal buitenlandse tandartsen dat erkenning vraagt van hun diploma stijgt zienderogen.

Afgestudeerden van de nieuwe bacheloropleiding zullen in samenspraak met de tandarts waar ze werken, bepaalde delen van de mondzorg kunnen overnemen. Dit in tegenstelling tot de al bestaande tandartsassistenten, die de tandarts enkel mogen ondersteunen in de organisatie van de praktijk. Het betreft, voor België, een nieuw beroep dat niet alleen de organisatie van de tandheelkundige praktijk moet verbeteren, maar ook de (mond)gezondheid naar een hoger niveau moet tillen. Deze nieuwe afgestudeerden kunnen in dienst worden genomen door tandartspraktijken, ziekenhuizen en andere zorgcentra. Ze zullen echter niet op zelfstandige basis kunnen werken. Een eigen praktijk als mondhygiënist, zoals in Nederland is toegestaan, is dus niet mogelijk.

De eerste stap naar een verbetering van de Belgische mondzorg is gezet met het opstarten van een nieuwe opleiding. Een sterk sociaal statuut en begeleidende steunmaatregelen bij de implementatie zullen moeten volgen.